

1838

Fredagen

Den til Forsendelse
Kongelig allernaadigst

Aarhuus

No 154.

den 21^e September.med Brevposterne
allene privilegerede

Stifts = T i d e n d e.

Redigeres og udgives 4 Gange ugentlig af Overkrigscommissair A. F. Elmquist.

Nyheder fra Udlandet.

Fra Paris skrives under 12te Septbr.: I Spanien er en Ministerforandring foregaaet. En Telegraph-Depesche fra Bayonne af 11te ds. beretter fra Madrid af 7de ds. følgende Udnevnelser, som allerede ere bleve bekendtgjorte i Hofstidenden: Hertugen af Frias er bleven første Statssecretair og Conseil-Præsident; Senatoren Ruiz de la Hoga Justitsminister; den Deputerede Marquis af Monte Virgen Finantsminister ad interim; Senatoren Marquis af Valgornera Minister for det Indre ad interim; General Aldama Krigs- og Marineminister ad interim. Journal des Débats ledsager disse Efterretninger med den Bemærkning, at Salias Ministerium, ryttet ved General Esparteros Fordringer og ved hemmelige Intriguer, ikke har kunnet modstaae Indtrykket af Sagernes Udfald ved Morella, endskjøndt Skylden for samme ei kan tilregnes ham. Iøvrigt havde Grev Salia kunnet veeblive som Conseilpræsident, naar han havde villet skille sin Skjebne fra dHrr. Mons og Castro; men han har foretrukket at afsiæde med alle sine Colleger. En Forandring i den gode Forstaaelse med Frankrig er imidlertid ikke at befrygte, da Hertugen af Frias længe har været i Paris som spansk Befuldmægtiget. — Le Temps, uagtet det ellers erkjender den nye Premierministers store Egenskaber, holder ham, paa Grund af hans ubestemte Character, ikke denne vanskelige Opgave voren. Den anseer den nye Combination for en Artighed imod Frankrig, idet man, ved at danne et Justemilieu-Cabinet, som Hr. Villiers er aldeles stemt imod, har villet forebygge denne Sidstes Tilbagekomst og Indflydelse; deraf ogtaa de mange Huller i det nu sammensatte Ministerium. — Saavidt man kan mærke, har den franske Regjering aflaaet Englands Mægling i det mexicanske Anliggende. Fra Toulon ere flere Krigsskibe afsleede, som ere bestemte til de mexicanske Farvande. Den 10de ds. skulde endnu flere Bom-

bestibe og Dampskibe være afgaaede dertil. — Det lombardiske Amnestie bliver paa det Roesværdigste omstalt af alle vore Blade, med Undtagelse af National, som ubbeber sig Betænkningstid. Dgsaa her er Taalen om en Fuldstændiggjørelse af Amnestiet, men som vel først vil indtræde, naar Greven af Paris skal døbes. Omrent 40 Chouaner ere bleve benaadede. — Courrier vil over Bagdad have erholdt Efterretninger om den engelske Expedition til Persien. Antallet af de i Ubuichir landsatte Tropper angives til 2200, som skulle tjene som Støttepunkt for Dyblanden i Farsistan og de persiske Provindser, som ere uilfredse med det russiske Hof i Teheran. Fremdeles melder samme Blad fra Lahore, at Ruudschid Singh er tilhøielig til at slaae sig paa Englands Side, efter at flere russiske Officerers Sendelser have slaaet feil hos ham. Fra det ostindiske Compagnie har han erholdt anseelige Raabentilsørseler, og derfor ladet Tropperne rykke frem til de yderste Grændser af Kandahar og Kabul.

Fra Basel skrives under 10de ds.: I Forgaaers blev i Nærheden af os ved den badenske Grændse en fransk Corporal anholdt, som med Tilvognen vilde reise herfra til Arenenberg. Han kom fra Lyon og havde intet Pas, men en Mængde Depescher til Ludvig Napoleon Buonaparte. I hans Koffert fandtes intet andet end en Uniform. Han blev af Gensd'armene bragt tilbage hertil. Den følgende Dag reiste han herfra med den franske Tilvogn, men blev ogsaa i St. Louis fængslet og siden ført til Altkirch. Uagtet flere franske Blade af de forskellige Farver, som Siècle, National og Gazette erklære, at Journal des Débats's Angivelse, at Ludvig Napoleon har ansøgt om en Ansættelse i Rusland, er aldeles ugrundet; paaستاer dog en Correspondent i Morning-Chronicle fra Frankfurt, at Ludvig Napoleon, efterat hans egen Ansøgning til Keiseren af Rusland var bleven aflaaet, har betjent sig af Hertug Maximilian af Leuchtenberg som Talsmand hos Keiseren, for at

kunne træde i dennes Tjeneste; der var vel givet et afflaende Svar, men i langt høfligere Udtryk end i forrige Aar til Achilles Murat. Senere har Ludvig Napoleon sendt en vis Ornano til Friederichshafen, hvor Keiseren dengang befandt sig, for at udvirke ham den Tilladelse at torde gjøre Kongen af Würtemberg sin Opvartning. Men Kongen forbød ham at betrede sit Gebeet, endskjøndt han forhen paa det meest Forekommende har behandlet Fyrsten af Montforts (Hieronymus Napoleon) med ham beslægtede Familie.

Fra Magdeburg skrives under 14de ds: Forsgaars henimod Kl. 8 om Aftenen ankom Hs. Maj. Keiseren af Rusland her under lydelig Jubel af det talrigt forsamlende Folk, steg strax af hos Hs. Maj. Kongen, hvor Hs. Kgl. Høihed, den commanderende General modtog Allerhøihsamme og strax derpaa ledsagede ham til Hs. Maj. Kongen til Theatret. — Fra Tydskland skrives: Under Keiserens Dphold i Tydskland har Politiet i de forskjellige Stæder, han har berørt, havt Dødre til at have særdeles Opsigt med alle Fremmede, især Polakker. Man vil nemlig vide, at 90 Personer havde forladt Frankrig for at traagte Keiseren efter Livet, og at den „galliziske Patriot-Klub“ i samme Hensigt havde med Gift og Dolke udsendt 110 sorte Riddere, som under forskjellige Forklædninger gjennemstreifede Tydskland.

Fædrelandet.

Kbhvn. den 17de Septbr. Kbhvnsposten meddeler følgende Beretning om Thorvaldsens Ankomst og Modtagelse: „Den store nationale Fest, som blev fejret ved Thorvaldsens Ankomst, var i Sandhed et af de yndigste og betydningsfuldste Optrin, hvortil Staden Kjøbenhavn nogeninde har været Vidne. Uagtet Kjøbenhavnerne i den glade Forventning om Thorvaldsens Hjemkomst i flere Dage havde været i længselsfuld Bevægelse og navnlig itorgaars, da man fra Time til Time imødesaa hans Komme, vi kunne næsten sige havde boet paa Veien fra og til Toldboden, og uagtet Budskabet om at Nota var i Dpseiling, indtraf samtidig med en øsende Regn, strømmede Folk dog i store Hobe den Kommende imøde. Man tilgave os dette lidt profaiske „Uagtet“; men saasandt der ikke gives noget mere profaisk end at vente og at blive vaad, saavist ligger der et stærkt Argument deri, at en trættende Venten og øsende Regn ikke i fjerneste Maade havde lunket den Begjæring, med hvilken Kjøbenhavnerne ilede ud for at bringe den høitfortjente Kunstner, den hæderkronede Landsmand et jublende Velkommen. Fregatten Nota gik til Ankers paa Rheden mellem Trekroner og Toldboden noget over Kl. 4 og omtrent paa samme Tid satte de forskjellige Tog af Baade sig i Bevægelse. Lige i det den første Musikbaad, der med en Vulkan i Flaget ansørfte Industriforeningens Tog, påsørfede Toldboddommen, ophørte Regnen, og en smuk Regnbue, hiin Pagtens ældgamle Symbol, kom tilsynne.

I en næsten uoverseelig Række fulgte nu Baad paa Baad, flere smykkede med Løv og Blomsterguirlander, og næsten alle med festlige Flag, der førte Emblemer sigtende til Dagens Høitid. Ved deres fortræffelige Udførelse udmærkede sig især: en Neptun, som førtes af en lille Baad, hvorpaa en Søofficier saavidt muligt ledede den hele Flotille; en Minerva der med Farver paa hvid Grund og indrettet som en romersk Processionskane tjente Studenterforeningen som Hovedbanner; af Kunsternes Flag især Thorvaldsens Morgen, omgivet af brillante Decorationer Broget paa hvidt, tre Gracier, den lyraspillende Amor begge hvidt i Rødt og en Bellona, farvet paa hvid Grund; fremdeles Industriforeningens Hovedflag en qvindelig Figur med Attributer, hvidt i Rødt og paa Chirurgernes Baad en Efterligning af Thorvaldsens Esculap og saa fremdeles. Næsten alle de Baade, der ikke havde et større Flag, havde røde Stænder med Emblemer. Da disse Tog, omringede af en stor Mængde Privatbaade, under vedvarende Spil af de forskjellige Musikchor, havde samlet sig om Fregatten, gik Freund og Thiele, med en paa pompeiansk Maade decoreret Baad ombord, og da derpaa Thorvaldsen kom frem, blev han modtagen med entusiastisk Jubel. Under fuldbonigt Musikacompagnement blev dernæst følgende, af S. E. Heiberg forfattet Velkomstsang afsunget og udbragt for Thorvaldsen et Hurra, der ideligt og atter istemtes fra alle Sider.

Paa Dantes Wei til Ros og Magt
Vi hilse Dig, hvis Hæder
Har Fædrelandets Hæder bragt
Til Verdens sierne Stæder.
Da hertiet under Nordens Pol
Dig sendte Engels-Gulde,
Da drog Du fra Din varme Sol
Hid til Din kolde Bugge.
Fregatten heiser Kongeflag,
Den stolt vor Stolthed bringer,
Den gonger sig med Velbehag,
Den slaaer med sine Vinger;
Dg Herrens Døtte titte frem
Af Seens dube Bænde,
For Ham at see, som, stult for dem,
Kan dees Billed dannen.

Sin gamle, guldne Morgenstund
De drage sig til Minde,
Da Skienhed steg fra Havets Bund
Dg fødtes som Gudinde.
Da see! paa Havets hvide Skum
Hvad med Ham de medes,
Hvis Tante har for Skienhed Run,
Dg lod den atter fødes.

Dg Belger jubler anden Gang
Da hoit mod Skibet stormer,
Da om deis Søncha toner Sang
For Ham, den Gudeformer;
Dg Dantes Wei til Ros og Magt
Nu seer Dantes Brummel
Mod Ham, som Danmarks Haan
har bragt
Til Glands paa Konstens Himmel.
Efterat Thorvaldsen med mangfoldige venlige Hilsener havde takket for al den Kjærlighed og Hyldest der fra alle Sider tonede ham imøde, var paa et givet Signal hele Kelingen som ved et Trylleslag besaaet med Matroser, der istemmede et tre Gange gjentaget Hurra. Fra Baadene blev endnu Fregatten Nota og dettes Chef, den fuldendte gentleman Capitain Dahlerup, becomplimenterede paa samme Maade, hvilket atter besvaredes af Besætningen og af Dahlerup, hvorpaa, efter skeet Indbydelse, største Delen af Flotillens Befolkning gik ombord paa Fregatten og saaledes tildeels havde Leilighed til personligen at hilse paa Thorvaldsen. Da denne steg ned i Chefens Skup, fornyedes Jubelraabene, der idelig gjentoges fra hver Baad, han i næsten forbausende Hurtighed soer forbi. Thorvaldsens Uffart fra Skibet satte naturligtvis hele den Klynge af Baade, der omringede samme, i Bevægelse, og der opstod nu en Regatta, der gav hele Scenen en høit

interessant Livlighed. Havde de smykkede Baade, Flagene, Musikken, Sengen og den hjertelige Jubel frembudt et meget tiltrækkende, og vi kunne uden Dverdrivelse tilføie, rørende Optrin, saa laae derimod noget i høieste Grad Imponerende i det malmsfulde Hurra, der tordnede Thorvaldsen imøde, da hans Baad nærmede sig den med Mennesker bedækkede Toldbod, Pynten af Esplanaden og Langelinie. Paa Toldboden modtog Conferentsraad Hansen i Epidisen for Kunstacademiets øvrige Professore deres store Mester, som tillige af Bagten salutedes med militair Honneur, og da han var stegen i den Bogn, som der ventede ham, vare i et Nu Hestene spændte fra og i den største Orden og Regelmæssighed bevægede Bognen sig gennem Amaliegaden, over Amalienborg til Charlottenborg, ledsaget af uophørlige Skvats, der især hævede sig til stormende Jubel, i det Toget passerede forbi Kongens Palais. Ikke blot Vinduerne i de Huse, forbi hvilke Triumphtoget gik, vare opfyldte med Mennesker, men Vogne, Trapper og deslige vare bedækkede med Pyramider af Tilstuere. Paa Kongens Nytorv forblev Massen, indtil Thorvaldsen kom frem paa Altanen paa Charlottenborg, og vi kunne ikke tænke os andet, end at det maa have været et af de stolteste Diebliske i hans Liv, da han derfra hilfede den uhyre Mængde af Landsmænd, hvis Jubel her beseglede en Hyldest saa energisk og saa hjertelig, som vel neppe nogen sinde er bragt nogen dansk Mand af hans Folk, der netop fordi dette ikke lettelig lader sig henrive af en luftig Enthousiasme, er ærligt, dybt og trofast i sin Begjætring. Saaledes modtoges Bertel Thorvaldsen, da han i Aaret 1838 vendte hjem til sin Fødeby Kjøbenhavn. — Endnu samme Aften bragte de unge Kunstnere, hvem Thorvaldsen dog nærmest tilhører og som nærmest tilhøre ham, en særlig Velkomst. I den botaniske Have nemlig, imod hvilken Thorvaldsens Bærelser ikke blot vende ud, men hvortil han fra sit Atelier har en Udgang, havde nemlig omtrent 150 Kunstnere forsamlet sig og med Fakler og Musikcorps i Epidisen fra Havens yderste Ende begivet sig hen for hans Vinduer, hvor de affang nedensaaende af Christian Winther forfattede Sang.

Velkommen, o! Mester, tilbage til
 Herd
 Fra Endens sedtblomstrende Høie,
 Fra Byen, hvor Bloden den gule sig
 smær,
 hvor Solen nedsender sit Dæ-
 Til Kærternes Bragt, mens Dran-
 gernes Durt
 Dansover Cypressen i merblaa Lust.
 Vidst ferte din Hæder, den vældige
 Din,
 Dit Navn paa de magtige Vinger,
 Dit høit det blev nævnet for Jorde-
 rias Børn,
 hvor Konsten sin Engleflaag svinger.
 Den Danmark, saa stolt af sin Een
 og hans Navn,
 Dig aabner huldfaligt sin Modertavn.
 Fra Høie og Sletter, fra gremmende
 Eng,
 Fra Byer og dustende Skove,
 Fra utvænde Kæber, fra klingende
 Strens,

Fra Havets heitrusende Bøve,
 Fra Landboens Høie, fra Hærfærens
 Slot
 Dig toner: Velkommen, o! Kunstens
 Drot!
 Og Vi, som endnu kun i Forgaarden
 staae
 Til Musernes straalende Tempel,
 Og færdes saa stigtigt og godt, vi
 tornaas,
 Med Vensel og Meisel og Stempel, —
 Vi kunne ei tænne Begjætringens Væst,
 Nei, ud maa den strømme af fulde
 Brust!
 Du aabned vort Die, Du vakte vor
 Sands
 For Skjænhed og Sandhed, den rene;
 Du bærer med Aet den evige strands
 Af Laurens gudviede Grene
 Heit lyde vor Velkomst i jublende
 Chor:
 Gilt være vor Mester! vor Stolthed
 i Herd!

— Om Maaden, hvorpaa Thorvaldsen blev modtagen af en Forsamling fra Helsingborg og Helsingør, inden Fregatten Rota var passeret Kronborg, meddeler Helsingøers Avis under 17de Septbr. følgende Beretning: Med den almene Glæde over at erfare Thorvaldsens tiltraadte Reise til Fødelandet maatte heelt let forene sig det almene Onske at hilse hoitideligen paa dansk Grund den Mand, hvis Genie har tiltrukket sig Verdens Beundring og hvis Værker bære Udødelighedens Stempel. Det var Helsingøers Indvaanere forbeholden, om ikke først at nære dog først at realisere et saadant Onske, og denne Velkomst-Hilsen blev tillige en Fæst, som, idet den havde noget ualmindeligt ved sig, vil længe bevare hjertelige Minder hos dens Deeltagere. — Underrettet om, at Drøgløsfregatten Rota var i Loverdags Aftes kommen til Ankers i Hornbeksbugten, men ved Modvind hindredes i saasnart at komme Helsingøers Rhed nærmere, begav et Selskab paa cirka 120 Personer af forskellige Samskandsklasser sig didhen med Dampskibet Dronning Maria, efter forinden at have givet Helsingborgs Indvaanere, som man vidste besjeledes af lignende Uttraa, Leilighed til at indlemmes i denne National-Hoitidelighed. Ved Nærmelse til Fregatten udbragtes gjensidigen ettregange gjentaget Hurrah, hvorpaa en Deputation gik ombord i samme for at complimentere Thorvaldsen og meddele ham Selskabets Onske. Under Ledfagelse af Harmoniemusik blev dernæst til Melodie: „Vi Somænd gjør ei mange Ord“ assjungen fra Dampskibet følgende, af Pastor Boye forfattede Sang:

Velkommen hjem til Danmarks Kyst!
 Du vil den aldrig glemme;
 I Kunstner-Barm og Digter-Bryst
 Har Kjærligheden hjemme.
 Din Ungdoms-Lund staaer Bredden
 nær,
 Og Dig velkommen byder;
 I Hjertet har dog Bogen læst,
 Endsthiend Dig Lauren pryder!
 Her hilset paa det fære Sund,
 Som Hav med Hav trolover!
 Du elsker dog af Hjertens Grund
 De fære, soltblaae Bøver.

Ad Danstes Vei til Røes og Magt
 Dig Velgen maatte være;
 Og Geier har Dig Toget bragt;
 Det bragte Danmark Hære.

Velkommen mellem Havn og Havn
 Dig hilse to Nationer,
 Hvert Folk Du har jo lært Dit Navn,
 Og Alle bed Dig kronen,
 De klinge med sandkærlig Glæde.
 Lad Verdens Hjerter frige!
 En Luffet Ring er Kunstens Krands,
 Og eet er Vædens Rige!

hvorøfter et: Længe leve Thorvaldsen! entusiastisk ifemtes. — Ligesom den hæderkronede Kunstner viste sig under Sangens sidste Vers ved Faldrebslugen og hilste Forsamlingen paa Dampskibet, saaledes gik han derefter ombord i samme, for personlig at tolke, kjendelige bevæget, sin Tak for den ham viste Hylдинг. Uden at ville referere de flere Glædesyttringer, som hele denne skønne Scene fremkaldte, kunne vi ikke lade ubetørt, at Fregattens Chef, Capitain Dahlerup, havde den Forekommenhed at invitere gjentagende Selskabet til at komme ombord i Fregatten, en Indbydelse, som Tidens Korthed og Dampskibets anden Bestemmelse imidlertid forbyd at benytte. Ikke heller bør vi forbigaae at udhæve, at Interessen hos vore Naboer hinsides Sundet for denne af Veiret iøvrigt fortrinligen begunstigede Fæst hidrog ikke lidet til at forhoie den fjendelige Enthousiasme for samme og til at fornye Erindringen om de seneste gjensidige udøverlede Venstabs- og Agtelsestegn.